

Núm. 530

Any XI

Barcelona 27 de Octubre de 1898

UNA VIUDA

Com no té amparo ni nort,
desitja un senyor formal
(si es possible, ab capital)
que li fassi olvida al mort.

De dijous à dijous

CRÓNICA MACABRA

Fou un somni terrible que m' ha deixat la pell de gallina per tota una setmana! Baix la influència de la vinenta festivitat de 'ls Morts y ab la obsessió d' escriure alguna cosa propia per tal diada, vaig entregarme als brassos de Morfeo y may hagués fet semblant disbarat!

Morfeo, l' ensopit Deu de la son, se m' aparegué aquella nit en forma d' espectre llarch y esblaymat, empunyant en lloch de la branca d' adormideras, una fúnebre clava y lluhint en comptes de la estúpida y abotargada fisonomia de sempre, un crani mes pelat que la montanya del mateix nom, una vista mes enfonsada que 'l tresor espanvol y uns pòmuls mes punxaguts que la *daga* d' en Silvela.

—¿Que vols? vaig preguntar-li esverat al veurer aquella fatxa escapada d' algun retaule del Grecco.

—Que vull?... Ferte un favor!

—¿Pagant?... Mirat qu' estich mal de fondos...

—No; entraré per la *truca*. Vinaten ab mi y obra 'ls ulls y amaneix la cartera de memorias, perque veuràs cosas grossas...

—Donchs *andando*, vaig contestarli y agasantme del llessol que servia al deu de 'ls dormilegas per guardar la honestitat; ens encaminarem ab mes velocitat qu' un tranvia elèctrich (pero sense fer desgracias com aquests) al regne de la Mort, sepulcral país sense flors ni arbres, situat entre Tots-Sans y Manresa, ahont per fi arribarem á tres quarts de quinze.

Necrópolis, la capital del regne, mes que una ciutat, sembla una botiga de betas y fils al engrós. Tot son calaixets y compartiments, ab l' única diferencia de que mentres á casa d' un de 'ls botiguers aludits, comensan á obrir 'ls compartiments, vos surten botons y panillos d' os elaborat, al estirar 'ls calaixons de Necrópolis, vos trobéu ab l' os al natural ó sense treballar encara, ab unas rengleras de calaveras y un pet de barnillas escuradas, que fa cruixir tota la maquinaria del vostre cócs.

Verdaderament, l' espectacle no era tan atractiu com m' havia promés mon amich Morfeo, puig las barnillas y las closcas eran totas tan semblantas que l' espectacle resultava, una monotonía aterradora. Coneguent' ho aixís lo deu de la son, consultá un rellotge d' arena que duya á la pitrera y 'm digué:

—No 't desesperis. L' espectacle que t' hi promés tindrà lloch á las dotze de la nit, Tot just son las onze y per lo tant 'ns queda encara temps per fer algunas visitas de *cumplido*.

—Som' hi!—vaig anyadir.

—¿A qui tens conegut per aquets barris?

—Uy! no n' hi coneix poca de gent!... Si ho arribo á saber 'm poso 'l frach...

—Aixó ray; aném á veure als de mes confluensa tan sols.

—¿De confiança? Donchs cap al carrer de 'ls Poetas. En efecte, després de fullejar la guia de Necrópolis,

entràrem en la via de 'ls fills de las Mussas y consultant las placas de las portas de 'ls pisos, per fi, vaig trobar un nom conegut.

Estiràrem lo calaixó corresponent y 'l veure una ossera menuda y raquítica 'm doná á comprendre que no m' havia equivocat de casa. Per acabar milló de confirmar, la punta d' un *caliquenyo* allí s' estava fumejant en un recó.

—Deu vos guard... ¿Que s' está aquí en Codolosa?

—¿Que diu?—feu lo vehi del costat treynt lo nas.

—¿Lo senyor Codolosa viu aquí?...

—Si senyor: Aquí descansan sos restos... Pero ell qui sab ahont para... Vol que li fassi un xiulet.

—Vosté mateix... ¿Si vol ferme 'l favor!

Lo mort 'empunhá un *fémur* del propi Codolosa y un xiulet estrident va glassarme las sanchs. A poch del fondo del calaix del poeta ixqué una veu cavernosa;

—¿Qui demana?—preguntá.

—Soch un amich de LA TOMASA.

—Vinga company, tócala. Ditzosos ulls que us veuen... ¿Que vens per sempre?

—No pas per ara, germá... La visita es de *cumplido*!

—¡Enhorabona! Y dispenseume de l' antessala; estava consultant al gran Cervantes sobres alló del *invicto vencedor jamás vencido*.

—¿Y com heu quedat?

—Donchs hem quedat com sempre... que 'ls *cuarteros* son millors que 'ls habanos. Y digas, digas com va per Barcelona; encara hi ha modernistas?...

—Es mal de sempre.

—¿Y qu' es aixó que hi llegit de 'ls *estetas*?

—Una denominació que s' usa á Madrid y també á Cadiz per indicar novas tendencias del modernisme.

—¿Y quina tendencia es la de 'ls *estetas*?

—La del *retrocés*! Mes deixemnos d' escolas mes ó menos literarias y de putinerias mes ó menos estéticas y anem al gra... ¿Qu' es aixó del gran aconteixement que prepara avuy Necrópolis?

—Ah; la festa de sempre, la solemnitat anyal; la nostra diada.

—Si 'ns en fessis dos quartos.

—Ja sabs que de quartos sempre hi anat escás, De totas maneras tampoch es necessari, perque las dotze de la nit están al caure y eixa es l' hora senyalada per concorre tots 'ls habitants del regne de la Mort al Camp de la Quietut que será lo nostre camp de maniobras. Aixís en lloch d' esplicar' ho, prefereixo que hi trobis lo merit de la sorpresa.

En aquell moment sonaren dotze batalladas d' una campana esquerdada com la veu d' en Julio Ruiz.

—¿Anemhi? digué en Codolosa.

—Apa, feu lo deu de 'ls catres.

—Somhi, vaig anyadir.

Per tots 'ls àmbits de Necrópolis s' ohia un burgit infernal que contrastava ab la quietut de mitx hora avants... Un remor pahorós è ingrat com si sacsejessin trenta mil sachs de panillos de fer mitxa, aixordava 'l

espai. Primer vaig creure que 's tractava d' un ball de bastons inmens, pero luego 'ls milers de sombras que 's crusavan al meu pas, me féren comprendre qu' aquell burgit, no significava altra cosa sino que 'ls morts surtian á passeig.

Tothom s' encaminá envers lo Camp] de maniobras ó Camp de la Quietut qu' en aquell' hora, mes be podia dirse camp del bullici. Milóns d' osseras las unas consumidas pel temps y mitx ratadas y las altrás noves de trinca, pero totes ab los brassos penjim-penjám, s' apilotavan per contemplar lo *desfile*.

Aquest tingué lloch devant d' una tribuna negra ab vias blanques ahont estavan assentats los morts de mes categoria y ahont per un favor especial, poguerem aposentarnos jo y 'ls meus acompanyants.

Sa majestat la Mort presidía la festa y devant nostre desfilaren 'ls morts del any saludant militarment al passar devant de la soberana.

En nuírls esquadrans y arrengrerats per oficis, lluhiren sas descarnadas prenas físiques, tots 'ls nous súbdits de sa majestat desde una emperatriu poderosa fins al mes miserable pelacanyas, y allí devant de la *soberana eterna*, tothom fou igual, potentats y miserables.

Lo mes brillant del *desfile* fou lo pas de 'ls soldats espanyols, morts aquest any. Constituhian un verdader exércit ab banderas y tot. En cambi resultá migradíssim l' esquadrió de 'ls nort-americans morts en la guerra.

Acabada aquesta cerimonia, la reyna, la propia Mort en persona, entre 'l fúnebre silenci de son poble, pronunciá las següents paraulas:

—Súbdits de mon reyalme; Un any mes me plau dirigirme á vosaltres per riurem de la Vida. En la guerra mortal que 'ns tenim declarada, la victoria final sempre será meva. Los meus auxiliars que son la fam, la guerra y los metjes, no descansan ni un moment per proporcionarme noves conquistas. Jo 'ls dono las gracias desd' aquí. Pero á qui dech darlas molt especialment y aixís ho faig gustosa, es als governs d' Espanya que treballan ab tant zel per aumentar mon reyalme y 'm proporcionan tanta feyna, que fins espero empassarme lo dia; menos pensat tota la nació espanyola en pes. En senyal de gratitut vull que mon poble dediqui la dansa d' enguany, als homes que diu que governan la Espanya.—He dit.

Las aclamacions y 'ls picaments d' osseras coronaren eixas breus paraulas é immediatament s' organisá la dansa macabra, convertintse aquell innumerable concurs en un inmens ball de bastons ahont xoçavan y saltavan 'ls fémurs y calaveras.

Atrets per la excitació del sarau desaparegueren del meu costat mos acompanyants, perdentse, entre la gentada.

Al sonar la una de la nit, parà d' improvis la dansa y no poguí trobar per mes que vaig buscarlo, al deu Morfeo.

¡Val á dir que 'l buscava ab los ulls oberts, dels que ja la son n' havia fugit!

BERTRÁN DE L' OS.

ALS MORTS

(Endressa)

¡Oh, morts que la trista vida
passeu en la dolça pau
del que no paga ni cédulas,
ni contribucions, ni cap
impost fixo ó transitori,
y no mes de tant en tant
cumplint d' un cacich las ordres
té obligació de votar...!
Vosaltres que fé be 'l serio
teniu per tot mal de cap,
y per tota companyia
teniu á la *Soletat*...!
(que també pot se' una móssa
d' ossera fresca y sensual
qu' us fassi ab gust cruixí 'ls ossos
pensant ab la seva carn)
Vosaltres que viviu ara
pacífichs y sossegats:
¡No torneu pas á la vida
de nostra comptal ciutat!
Que al veure lo que aquí passa,
al fixarse ab los desmans
de las fortas companyias
que 'ns están *electrisant*;
Al veure plenas las plassas
y 'ls carrers de fils y pals
com si avuy de Barcelona
ne fessin un envelat;
Al trobar de nit y dia
privantvos per tot el pás,
pedras, ferros, trissas, fustas,
trapas de ferro colat...

com si la ciutat dels comtes
fos convertida en encants,
Al veure 'ls grans adelantos
pe 'l progrés realitzats:
tranvías que tots sols corran
(y tots sols trenquen un brás)
ciclistas moderns que *gamban*
com un animal estrany
y portan per ferraduras
uns ben níquelats pedals;
Per tot máquinas mogudas
pe 'l gás ó electricitat,
ayre comprimit, carburo,
y hasta crech que ab aygua-naf;
Al veure aixó, repeteixo,
y entre altrás calamitats
la censura de la premsa,
l' arreglo-bunyol del gás,
la puja de las patatas,
la rebaixa dels jornals,
y 'ls dramas al aire libre
representats per en Gual,
tornariau à morirvos
de fástich ó *electrisats*,
qu' es lo que farém nosaltres
si aixó dura sols mitj any;
puig primer que á Barcelona
del modo qu' avuy s' hi está
val mes viure á ca 'l Dimoni
ó á la fàbrica dels Llamps.

PEP LLAUNÉ.

CARTA de ULTRA-TUMBA

Ja sé, Macari, ja sé
que t' has casat ab la Pona...
¡Qui 's 'via de pensar que
t' agradés la meva dona!
Tú que 'm deyas, Manelet
la teva dona t' enganya;
pro no 'm deyas que ab ta manya
me feyas passar l' arquet.
Jo 't dava la entrada á casa
pensant qu' eras molt prudent;
pro ara he vist completament
que jo obrava com un asa.
Tú 'm feyas, la gara-gara;
pro per detrás, t' entenías
ab la Pona y malmetías
mon honor pur, sense tara.
¡Com me duyas enganyat!
pero al fi ho he sapigut;
un mort que avuy ha vingut
ton casament m' ha esplicat.
Per lo tant, dius á la dona
teva, que no vingui ja
á plorar y á jemegá
tot portantme una corona,
sino vol que algún excés
cometi, no, que no vingui.
¡No vull que mes pena tingui!
¡no vull que m' enganyi més!

EMILIO SUNYÉ.

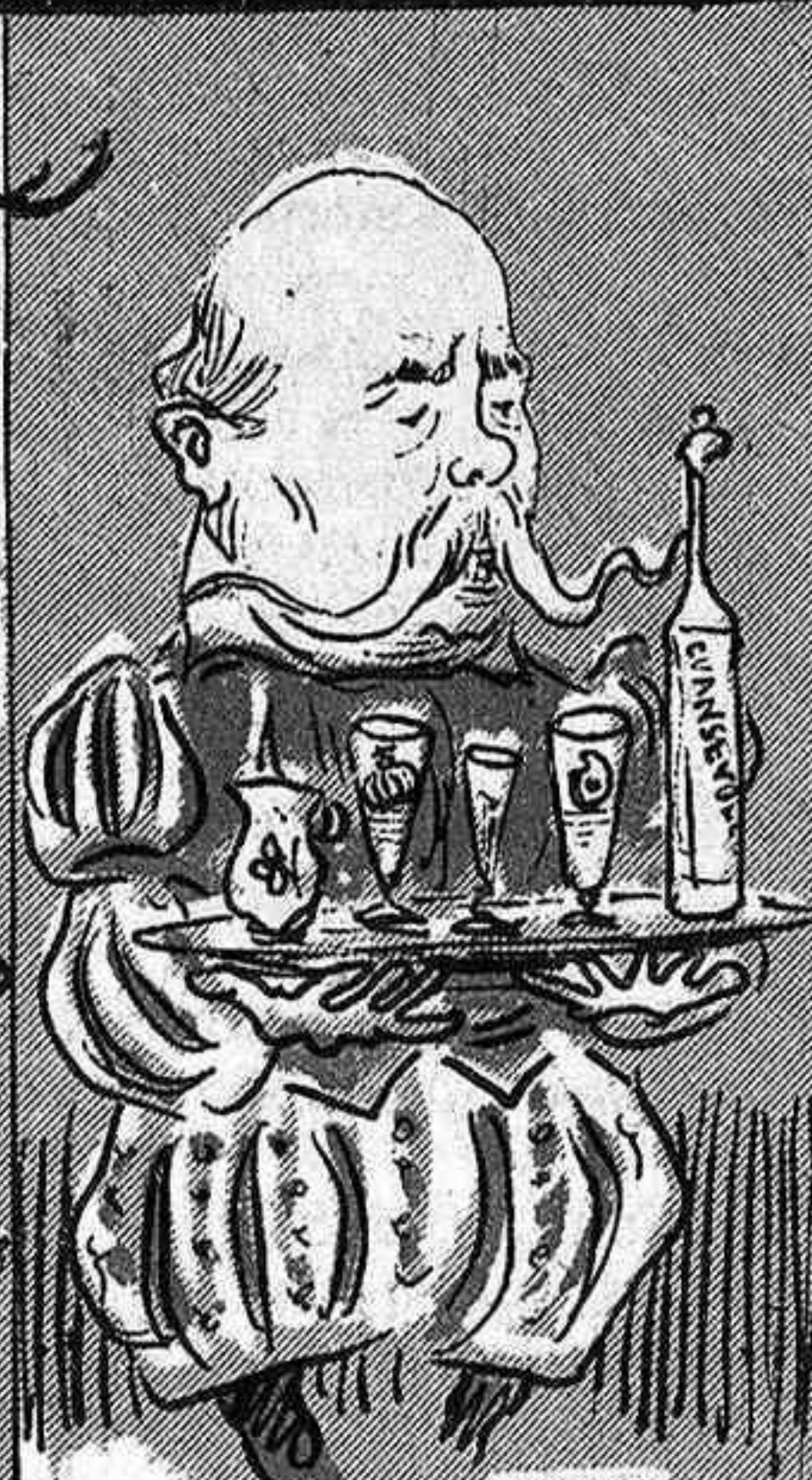
LA TOMASA
TENORIO D' AGTUALITAT

D. JUAN TENORIO.

D. LUIS MEGIA.

CHUTI.

HYELLNEDA.

CAPITAN CENTELLAS.

DÑA INÉS

DÑA BRÍGIDA.

COMENDADOR

D. DIEGO.

SEPULTURERO.

MUERTOS, CADAVERES, ESQUELETOS, CRIADOS, PADRES, PUEBLO ECT, ECT.

Tenorio buto-dramátich,
síntesis d' una nació;
tot resulta epigramátich,

sols mouhen á compassió
la Inés y 'l Comendadó.

COMERS DE CORONAS

SENT las coronas objecte de negoci, no es estrany que s'usin tan cómicament.

Me refereixo a las coronas de totes classes y dimensions, que 'ls industrials col·loquen en sos aparadors.—com si 's tractés de tortells ó cosa apetitosa, —uns quants dias avants de la diada dels difunts.

¡Quins recorts poden evocar, quins sentiments poden deixondir, unas coronas que 's regatejan, com qualsevol altre article de comers, y que 's pagan ab moneda!

Molts dels que portan coronas al cementiri, sembla que vagin a la torre. ¡Ní una llàgrima, ni un sospir...! Portan la corona, ab la mateixa satisfacció que portarian un parell de cunills ó pollastres.

No falta qui fentne objecte de vanitat, 's fa portar en un bayart una corona grossa com una roda de carro, perque 'l públich digui, apreciand lo sentiment per lo diámetro de la corona: «¡Que se 'l devia estimar aquet a n' al difunt! ¡Se veu qu' es un hereu rich!»

Pero las que 'ns fan mes gracia, son las viudas que van acostantse xino-xano a la ciutat dels morts, portant al costat—cada una com se suposa—un subjecte apassionat, que va dihentlos a cau d' orella paraulas dolsas... ó atrevidas.

¿Per qué portan la corona al difunt, aquestas viudas?

Per' que la gent no digui, y perque 'l vivent tinga la persuasió de que si un cop casat, se mor avants qu' ella, no li faltará la corona... ni la visita del que hagi de ser lo marit n.º 3.

¡Ay, Deu meu! Als que 's moren quantas vegadas los rentan la cara—com vulgarment se diu—ab un drap brut.

Se 'ls porta la corona, sols per cumplir l' expedient.

Ja ho diu lo ditxo: «Vesten, si t' en vas Antón...»

Y quan se diu «Antón» lo mateix pot entendres «Antonia» que qualsevol nom del calendari.

Los parents d' un difunt, que volen quedar be sense fer massa gasto, compran una corona de metall, barateta, y cad' any, passat lo Dia dels Morts, retiran la corona pera deixarla durant onze mesos y pico en lo quarto de mals endressos y tornarla a portar al Cementiri en la següent *Commemoració dels fidels Difunts*.

Altres, mes amichs de la variació, pero al propi temps amants de la economia, compran per un tres y no res un saldo de coronas, y 's donan lo gustasso de ferne estrenar una cad' any al que reposa en la tomba.

Y 'ls morts, com que son tan pacífichs, que may se queixan ni s' exclaman, tot ho acceptan ab igual

resignació: lo mateix la modesta corona de semprevivas, que l' artistica corona de bronze.

Pero, jo hi sentit dir, que 'ls que *viuen* aparellats en la última morada, prefereixen lo ramell de floretas, arrancadas en lo camp ab ma tremolosa y ab llàgrimas als ulls, a las coronas que 's compran a la botiga ab un grapat de pessetas.

Cridém, donchs, ja que tots hem de morirnos: «¡Abaix las coronas!»

Una flor, una senzilla flor, pot esser simbol d' un mon de sentiments...

A pesar de lo que contra l' infrascrit pogan dir los venedors de coronas, proposo als parents que 'm sobrevisquin, que depositin en ma mansió funeraria *un pensament* per cada una de las tombas de mon apellido matern. Ignoro quin siga aquet número de tombas; pero 'ls desitjo molts anys de vida per averiguarho.

A. GUASCH TOMBAS.

MORTS

Un fadrí de prop de casa,
que fa cara de bon noy,
festejava a la promesa,
ple de bonas intencions.

De la *noche a la mañana*,
ella sense fer soroll,
va clavarli una carbassa,
que feu parlar a tothom.

Lo fadrí está per mereixe;
ella 's casa dintre poch;
ell per' xó, no s' amohina;
diu: Hi ha qui carrega 'l mort.

Y de morts aixís ne corran,
si s' examínés per tot...
com vint rals de cert fulano,
que per mi son ben be morts.

BATANER DE MANLLEU.

COMPRANT LA CORONA

SONET

—Bon día:

—Buenas. ¿Que se li oferia?

—M' explicaré: voldria una corona
pel meu marit difunt,

—¿La vol molt bona?

—Ja veurá; ben barato la voldria.

—¿Que n' hi sembla d' aquesta?... Es molt bufona.

—Tan remenuda no li agradaria.

—¿A n' el mort?

—Tan debó, qu' aixís viuria.

—¿Donchs a qui ha d' agradar?

—A un' altra persona

qu' ara es el meu espós.

—Ah, ja; ¿y aquesta,

tan grossa qu' hi ha aquí, la treu d' apuros?

—¡Redians! a n' aquí hi cap tota una orquesta.
Veyám: ¿quan val?

—Deu duros.

—¡Uix!... ¿Deu duros?

Ni dos que 'n demanés ne pagaria.

¡Si en vida, ell tot plegat... ni aixó valia.

ANTÓN DEL SINGLOT.

Lo distingit literat D Joseph Pau Rivas, ha acabat un poema qual títol es «El canto de la aurora» que segons noticias sortirà dintre breus dias.

Donat lo just renom que gosa l' autor, no duptém del bon éxit, majorment sabent que dit poema, está dedicat á la juventut espanyola.

Los detinguts ab motiu de la falsificació dels bitllets del Banch de Ciudadela de Menorca, han sigut posats en llibertat.

Tingas present que quan sa detenció, 's digué que la policia havia prestat un gran servey.

Pero desde 'l moment que 's deixa en llibertat als detinguts, es de suposar que ó no hi havia motiu per lo bombo que 's va procurar lo Sr. Plantada ó bé que fou un dels molts errors comesos per la policia.

Litografia Barcelonesa

S.^a Ramon, 6
BARCELONA

LOTTERIA NACIONAL

Es indispensable este
Resguardo para el cobro

TALONARIS

PERA

apuntacions del sorteig de Nadal

Magníficament litografiats é impresos á dugas tintas, ab l'alegoria de la Fortuna

Los de 100 fullas, á 80 céntims

„ „ 50 „ á 50 „

VENTAS AL PER MAJOR Y MENOR

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RAMÓN ESTANY

6, Carrer de Sant Ramon, 6 -- BARCELONA

Als senyors Corresponsals de LA TOMASA, llibreters, kioscos y demás punts de venta se 'ls farà lo desquento acostumat.

LA TOMASA

Per J. LLOPART

A GRAN CASTANYA

Aquet nas de pastanaga
es tant lo que 'ns enamora,
ique ab molt gust hi esclafiam
castanyas y torradora!

Conversa fúnebre

Dos morts que vehíns *vivían*,
cansats ja de son repós,
deixaren lo lloch reclós
ahont, per forsa, los tenían;
y volguént aprofitar
de la nit lo callament,
aixís, amigablement,
se posaren á parlar:
—¡Qui 'ns ha vist y 'ns veu!...—¡Vritat!
—¡Sort fatal!...—¡Oh dura llei!
—¡Vos, que fóreu un gran rey!...
—Y vos, un sabi afamat!
—¡Tot un rey trobarse aquí
barrejat entre l' escorial
—Aixís acaba la gloria...
vos també...—¡Ja ho podeu dir!...
—Digueu, company: ¿vostra ciencia
de qué os ha servit?—Igual
que á vos, lo ceptre reyal.
—¡Es ben cert!...—Prenèm paciència.
—¡Ay!... jo, que vivint, tenia
del meu trono alrededor,
cortesans ab ver amor
y 'ls capdills de mes valia!
—No atieu lo vostre orgull
recordant aquella grey;
¡si 'ls haguessiu vist, oh rey
quan váreu aclucar l' ull!
—No tingué mes sort 'l sabi
que com jo á n' aquí 's consúm:
quan escampavau la llum
sortida de vostre llavi;
vos tractavan d' alocat
'ls mes amichs que heu tingut,
tots de vos se 'n han rigut
y os deyan «l retrassat.»
—No estich conforme ab aixó:
hi ha sabis que al mon assombran
que ab agraument me nombran.
—Vos citan... ab compassió.
No atieu lo vostre orgull,
y tal presunció s' acabi;
si 'ls 'guessiu sentit, oh sabi,
quan vareu aclucar l' ull!
—¿Es dir que n' el mon no 's trova
ni un brot de sinceritat?
—¿Que no sabeu, desdixat,
que jeu en aquella cova?
—¿Donchs viure avuy es deliri
entre 'ls homes?—Es vritat!
Per xó la sinceritat
ha vingut al cementiri.
—¡Digueu qu' es una fortuna
ésser morts!—Aixó es ben dit...
—Bah, bah, bah; me 'n torno al llit.
—Jo també, qu' aixó es la lluna.

RAMON ROIG FERRÉ.

Amor de mort

Al peu de una tomba—de marbre y de pedra
de gust molt artistich—y hasta original,
s' hi veu l' esqueleto—d' un pobre cadávre
que te las hetxuras—de ex-municipal.
Sa boca 's belluga—com si fes ganyotas;
ab veu apagada—canta una cansó
y ab una guitarra que—sols te las cordas,
en lloch de fer gracia—casi be fá pó.
«Surt á la reixeta—surt, calavereta
«que ja fa estoneta—que han tocat las deu
«si acás dorm ton pare—treu ta fatxa rara
«y fugirém ara—qu' aquí ningú 's veu.»
Al punt qu' eixa estrofa—de cantar acaba
surt d' aquella tomba—prest igual qu' un llamp
una calavera—tan seca y tan magre
que 's veu que devía—morirse de fam.

—Arturo.

—Cecilia—

—Que tal...?

—Ja ho pots veure;

¿potser m' esperavas—que tan puntual ets?
la ma drete 's dona—y en tan las bellugan
fan tots els seus ossos—soroll de boixets.
—O jo m' equivoco—ó noto que portas
una oló per sobre—de polvos dels fins.
—La oló que sents are—no es olor de polvos
sino de rumátich—que vé d' aquí dins.
—Parlém del assumpto;—si estàs decidida
á deixá aquest puesto—y á venirte ab mí
ha de ser molt prompte,—no gastis romansos
que aquí passa un taro—qu' es d' alló mes fi.
—Pro no sigas ase—no veus que si 'ns veuhen
ab aquestas fatxas—pe 'l carré 'ls xicots
será lo mes facil—de que 'ns esbalotin
y algun ós ens trenquin—á cop de garrots...
com també es molt facil—que 'ns prenguin per cómichs
d' aquets modernistes—com es ara en Gual.
—Silenci; no 'm parlis—d' aquets morts tan... sebas
que hasta 'l nomenarlos—el ventre 'm fa mal.
Y no sigas bleda—que allá 'hont vull portarte
com qu' es á la vora—molt prompte hi serém,
y un cop allí sigas—entremitj dels altres
veurás quina broma—tots dos que farém.
—¿Vols dir?

—T' ho asseguro—no sigas esquerpa
que del que allí vegis—tindrás bons recorts.
—¿Y ahont es aquest puesto?

—A la Puda Seca,
ahont van calaveras—que ballan ab morts.

Si la van convencer—las rahons aquestas
es cosa que sembla—bastant natural;
y si van anarhi—ó no van anarhi
com que res m' importa—faig punto final.

J. STARAMSA.

LA TOMASA
A L' ALTRE BARRI

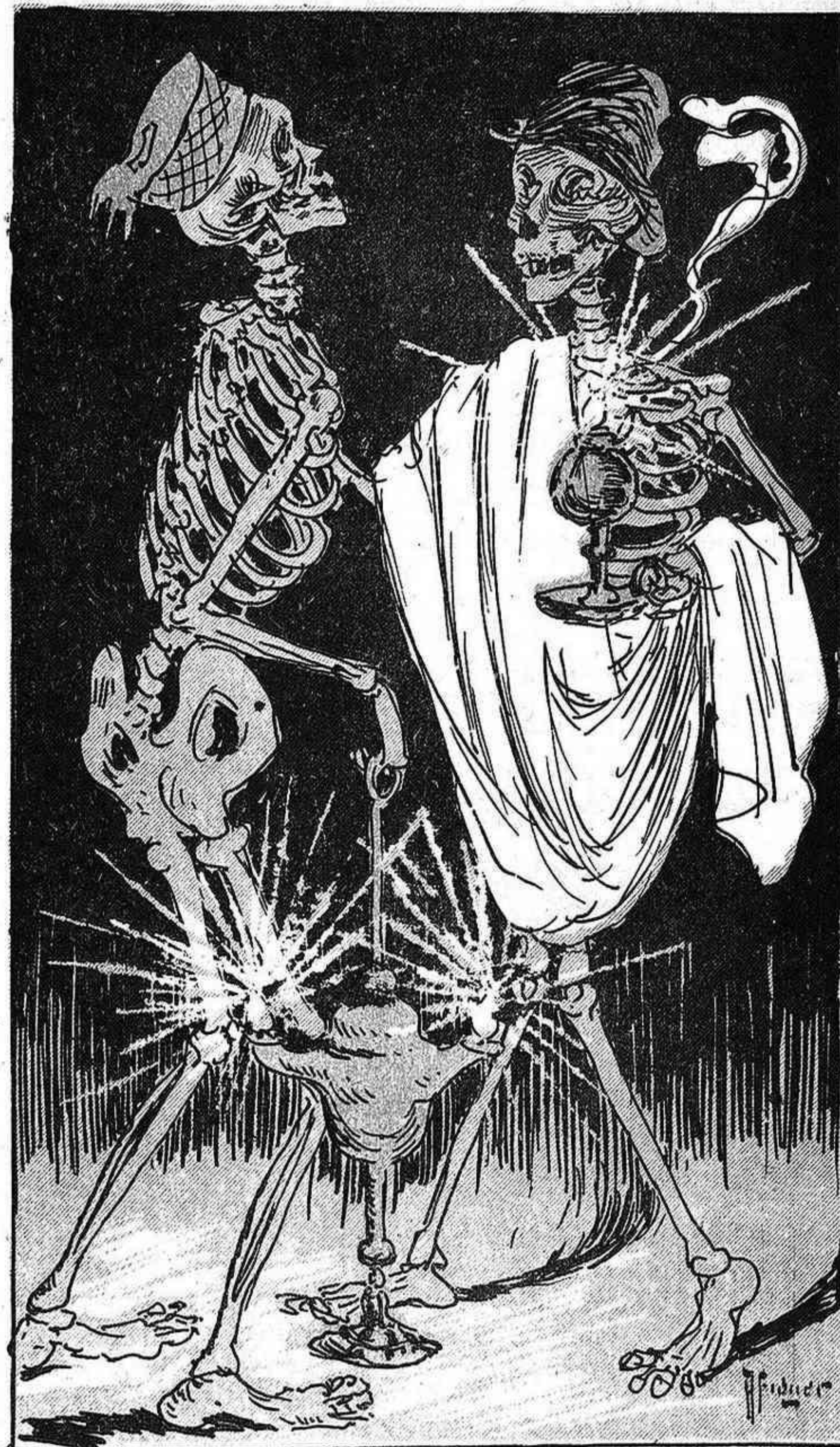

LA FESTA DELS DIFUNTS

¡Apa morts á espavilarse
¡No pari 'l grotesch sarau,
que dintre de pocas horas
heu de torná al vostre cau!

En vida pintava donas
aquet sandunguero mort...
Encare moltes modelos
guardan d' éll un grat recort.

—Los homes d' avuy en dia
d' avansats se donan fums,
y segons lo diari porta,
ara usan los nostres llums.

EPITAFIS

† EPITAFI FUTUR

L' infelis qu' aquí dins hi ha
no expirà de malaltia,
va morir no se quin dia
qu' al tranvia va pujá
y un filferro 's va trencá ...

Parlant mes clár, aquet es
un dels morts qu' ha fet l' anglés.

JAUME CODESAL.

†
Jau aquí á n' aquet forat
una familia estrangera;
va mori aquí á Barcelona
del baf d' una claveguera.

ANTÓN DEL SINGLOT.

†
Sota aquesta llosa hi jau,
un actor d' anomenada;
va morir encostipat
del vent d' una gran xiulada.

ANTÓN PORTAVELLA.

†
Jau aquí 'l torero Pruna
que deixá una gran fortuna,

†
Y aquí jau un gran pòeta
que no deixá una pesseta.

†
Jau aquí 'l gran pelotari
Simplici Panarra y Mota;
era coix, borni, un xich sort
y no tocava pilota.

†
Descansa aquí 'l campané
Baldiri Merlot y Planas,
que per ser molt baladré
li deyan *toca campanas*.

ANDREU HET DELS CONILLS

†
Arraulit en 'quet recó,
descansa 'l sastre Xarrach;
de disgust morí 'l minyó
perque un senyor regidó
no li volgué pagá 'l frach.

†
La meva sogra estirada,
trobareu en 'quet recó,
y no os clava esgarrapada
perque s' hi está lligada
¡sort d' aquesta precaució!

†
Jeu aquí un mestre d' estudi
de la miseria company,
¡voleu qu' obri l' ull? poseuvos
devant del nitxo á brenar.

†
Tanca aqueixa llosa estreta
'ls restos d' un gran artista,
pobre... perdé la xaveta
al tornar-se modernista.

UN PELACANYAS.

†
Dintre d' aquet lloch humit
que tanca eixa freda llosa,
hi jau D. Jordi Polit,
home valent y atrevit,
que morí ¡¡sort horrorosa!!
de la cossa d' un mosquí!

STEMULL.

†
Deyan qu' era molt tronera
y que tindria un mal fi
y avuy al trovar-me aquí
encar soch mes calavera.

†
No 's refihin de cap metje
que tots son una camama,
á mi 'm curavan la cama
y tenia 'l mal al setje.

UN QUE VEN TOMASAS.

†
Un pòeta sabaté
aquí passa ratos bons
y quan no te res que fé
posa al vers que no está bé
mitjas solas y talons.

SEBASTIÀ HERNÁNDEZ

†
Descansa en aquesta tomba
lo ceba senyor Florenci,
que 's va morir de repent
llegint lo drama *Silenci*.

J. C. PONT.

†
Sota aquesta creu de fusta
descansa el senyor Solá,
qui siguent mestre d' escola
la sang se li va escolá.

†
Aquí jau un pelotari
que morí d' una boleya
que va rebre en una juerga
armant una pelotera.

E. SUNYER

†
Jau aquí 'n Pepet Carrás,
banderillero d' estima,
que morí al propi moment
de clavar una *banderilla*.

†
Jau aquí la Rosa Bleda
promesa de 'n Pau Terrat,
va tení una mort molt *freda*
va morí d' un *refredat*

R. CAMPINS.

†
Era 'l marit de la Justa
l' home que reposa aquí,
va ser fusté y 's morí
perque tocá massa *fusta*.

TOMÁS VIVES.

†
Jau en aqueix pantió
un polítich de valia,
que si decás no hagués mort
estich cert qu' encar' viuria

F. MAS ABRIL.

†
Jau aquí lo músich Pompa
qu' era un trunfo per la trompa;
mori segons diu la gent
de tan tocar l' *instrument*.

†
Avuy fa quinze setmanas
que la sogra jau aquí:
va morirne corsecada
de tants crits que 'm feya á mí.

†
Jauhen dintre d' aquet nitxo
cansats ja de reposar
los restos de la vergonya
de uns polítichs governants.

JOSEPH MARTINEZ.

†
Aquí descansa un pòeta,
gran home per versos tristos,
que cansat d' aquesta vida
va darse la mort ab mistos.

JOSEPH SERRA.

NOVETATS

La òpera *Gli Ugonotti*, obtingué una notable execució lluhintshi d' un modo molt extraordinari las Sras. De-Lerma y Huguet y los Srs. Blanchart, Escursell, Rossatto y Oliveras, aixis com lo mestre Sr. Goula que portá la obra de Meyerbeer ab la maestria en ell acostumada.

Ab dita òpera la Srta. De-Lerma verificá la funció de son benefici y nostre públich li probá las moltas simpatias que ha sapigut captarse. D' aytal demostració lográ la senyora Huguet també en la seva *serata d' onore*, aixis com lo mtre. Goula, que dilluns últim tingué un plé fenomenal, com no haviam vist may en aquet teatro.

Be es vritat que lo programa era apetitós, puig que en lo gran concertant de l' *Aida* hi prengueren part tots los artistas de la companyia figurant en lo cos de coros.

Molt creyam que dita pessa 'ns entusiasmaria, pero hem de confesar que nostras creencias foren sobrepujadas puig un conjunt y execució tan perfecta y grandiosa com sentirem, duptém se logri may mes.

Nostre mes coral aplauso tant al beneficiat, com als artistas per son desprendiment y mostra de deferencia al mestre predilecte d' ells.

La ovació que lográ l' eminent Goula, no 's borrará may mes de la memoria dels que hi assistiren.

Ab dita funció se despedí la companyia lírica; per lo tant hasta un altre temporada.

*
**

Pera disapte próxim s' anuncia l' inauguració de la temporada d' hivern, ab la companyia dramática del Senyor Cepillo de la que forma part la coneguda primera actriu Sra. Julia Sala y los primers actors Srs. Muñoz y Colom.

Sabém que lo Sr. Cepillo te adquirida la propietat de varias obras que se representan ab extraordinari aplauso á Fransa, per lo que ja prepara l' estreno pera mitjos del próxim Novembre de *El maestro de armas*, que será presentada ab grandiosa propietat.

CATALUNYA

La batalla de Tetuán sarsuela estrenada la pasada setmana, obtingué un regular éxit y á nostre veurer se mereixia millor acullida, puig te un sens fi de escenas cómicas y sa música es molt digna de la popularitat del mestre Valverde (fill).

La execució molt acertada.

NOU RETIRO

L' espectacle sensacional que 'ns anunciá l' Empresa ha consistit en un Cinematógrafo reformat y que ab lo títol de *Wargraph* presenta Mr. Henry Leonard.

Lo millor elogi que podém fer de ell, es manifestar que creyém será una mina per la comptaduria, puig tot Barcelona anirá á veurer aquet maravillós espectacle si hi ha la precaució de mudar constantment las vistas, com ja ha succehit en las primeras audicions.

UN CÒMICH RETIRAT.

A TRAVÉS DEL NITXO

(INTIMA)

Has vingut com fas cad' any
á portarme una corona
plena de cintas y flors
qu' exhalan preciós aroma.
Has vingut y jo t' he vist
per una escletxa molt grossa
que amagada per l' herbam
hi ha al dessobre de ma llosa.
Anavas negre del tot,
y 't vaig trobá tan hermosa
que al moment vaig recordar
las paraulas que ta boca
'm digué al capsal del llit
aquella tarde anguniosa
que jo lluytava ab la mort,
y ella, estrenyent ma gola,
'm matava lentament,
dintre de ma fosca arcoba,
y tú apretantme las mans
ploravas com una boja,
dihent que mort jo, lo mon
per tu quedava sens homes.
Y mentres tu de genolls
ploravas damunt ma tomba,
jo m' anava recordant
de las horas venturosas
que passava al costat teu,
d' aquellas paraulas dolsas
d' aquellas cartas d' amor,
de 'ls juraments, y altrás cosas
que grabadas dintre 'l pit
sempre las guardaré totas.
Y veyent l' abnegació
que tenías sent ja dona
de pensar tot l' any ab mí
y no ascóltar cap mes home,
ja benehía 'l teu nom,
quan veig vení una xícota
ab una criatura al bras
que 't va dir:—Miri, senyora,
tindrà de dar mamá al nen
puig ja fa rató que plora.

FRANCESCH COMAS.

LA TOMASA

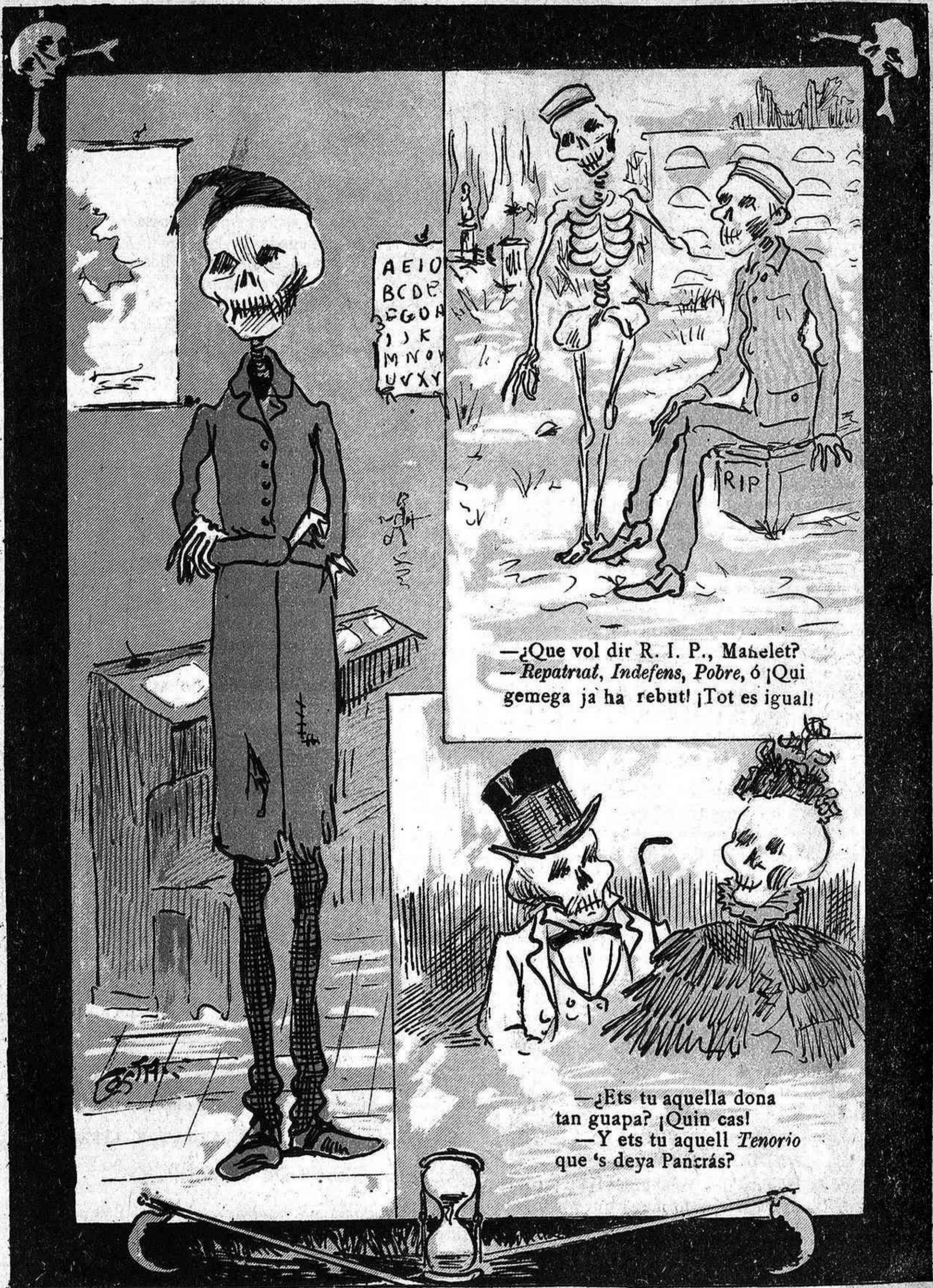
PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI-
PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.. . . .	1'50 pessetas
Cuba y Puerto Rico, id.	2 . . .
Extranger, id.	2'50 . . .
Número corrent.	0'10 . . .

Tota reclamació podrá dirigirse á l' Administració y Redacció del periódich

6, SANT RAMON, 6.—BARCELONA

LA TOMASA DIEUNTS

Diu 'l mestre don Mamerto:
¿No soch mestre de recibo
«siendo un esqueleto vivo
siendo un animado muerto?»